

[Ole Espersen]

domstolene tager hensyn til det, men der er også eksempler på det modsatte, som fru Pia Kjærsgaard sagde. Jeg tror, de er få. Men der er mange eksempler, hvor danske advokater har følt det frustrerende, at de ikke kunne få prøvet indholdet af den europæiske menneskerettighedskonvention ved danske domstole. Det vil man kunne – og være sikker på, at domstolene tillægger det vægt – hvis man inkorporerer konventionen.

Jeg synes også, at hr. Kofod-Svendsen har ret i, at det er en ualmindelig trang gang at gå til Menneskerettighedskommissionen. Jeg må erkende for mit eget vedkommende – men det er måske forkert, at jeg har gjort det – at jeg mange gange har sagt til folk, der har spurgt mig, om man ikke kunne klage til Kommissionen eller Domstolen i Strasbourg: Jo, naturligvis kan I godt det, men I skal bare vide, hvor besværligt det er, hvor dyrt det er, og hvor lang tid det tager. Der er vist mange, der med god grund har opgivet at gøre det.

Nu kan de selvfølgelig ikke få en tilsvarende autoritativ afgørelse ved en dansk domstol, selv om vi inkorporerer konventionen. Det kan de ikke få, for det er stadig væk en dansk domstol, men det er en dansk domstol, der dog tager stilling og foretager en juridisk fortolkning af menneskerettighedskonventionen. Det har man krav på, hvis vi foretager inkorporering. Der ved tror vi – hvad både hr. Bjørn Elmquist og hr. Kofod-Svendsen også var inde på – at vi for det første vil give danske borgere mulighed for en hurtigere autoritativ afgørelse, dansk ganske vist, men dog en autoritativ juridisk, domstolsmæssig afgørelse af, hvad der ligger i konventionen, og for det andet vil vi formentlig kunne aflaste menneskerettighedsorganerne i Strasbourg. Det er væsentlige fordele, selv om det selvfølgelig ikke udelukker og heller ikke skal udelukke, at den enkelte borger bagefter kan gå til Menneskerettighedskommissionen og Domstolen i Strasbourg.

Der er mange fordele ved inkorporering og især nu, hvor tiden er gået, så konventionen i virkeligheden har et helt andet indhold, end da vi gennemgik den i 1952. Hver eneste artikel i konventionen er blevet udviklet og fortolket og givet større eller mindre omfang, ofte større, end før. Tænk på retten til ansættelse uanset foreningsforhold! Da vi ratificerede konventionen, var der ingen, der drømte om, at vi skulle

blive nødt til at lave en lov af den karakter. Det er en fortolkning, der altså har udtrakt rettig- heder, som ligger i konventionen, og den slags fortolkninger vil man i betydeligt omfang kunne få taget stilling til og kunne få medinddraget for danske domstole, hvis vi foretager en inkorporering.

Jeg er klar over, at vi – og det er selvfølgelig også tilfredsstillende, som ministeren sagde – har undgået at blive dømt ved Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg. Er det ikke et for beskedent niveau at lægge, at man blot skal optræde sådan, at man ikke ligefrem bliver dømt af det eneste organ, vi har i verden til at dømme i den slags sager? Jeg synes, det er et for beskedent ambitionsniveau. Det skulle være en selvfølgelig, at vi ikke bliver dømt. Det skulle også være en selvfølgelig, at vi prøver ikke blot at opfylde lige til grænsen, men at overopfylde konventionens krav til menneskerettighederne. Det synes jeg bør være målsætningen frem for at lægge så afgørende vægt på, at vi altså er sluppet for domfældelser i Strasbourg. Det er vi gudskelov, når det drejer sig om Domstolen, men ikke når det drejer sig om Kommissionen, og det er vel også ret alvorligt. Jeg synes altså, at vi skal prøve at give konventionen mere dynamik og liv frem for blot at være tilfredse med, at vi ikke er blevet dømt.

Til fru Kirsten Lee vil jeg godt sige, at der er tale om en misforståelse. Vi har ikke noget arbejdsprogram, hvor der står, at hvis indvandre- re ikke lærer dansk, taber de retten til sociale ydelser. Jeg tror, at det må være et andet partis arbejdsprogram, fru Kirsten Lee har fået fat i. Det har været drøftet i den offentlige debat, om der skulle stilles krav og skabes særlige, motiverende faktorer, men det er bestemt ikke noget, Socialdemokratiet har vedtaget, og det vil vi heller ikke gøre.

Jeg var måske lidt skuffet over den noget skeptiske holdning fra fru Kirsten Lees side og over, at vore motiver blev draget i tvivl. Jeg synes, det er meget svært selv under udfoldelse af megen energi og fantasi at forestille sig, at man skulle have slette motiver, fordi man vil inkorporere den europæiske menneskerettigheds- konvention. Det synes jeg er meget svært, men jeg er glad for, at den fremragende radikale poli- tiker, nu højt oppe i årene, men stadig aktiv, Hermod Lannung, var sponsor for den konfe- rence i København i efteråret, Lannungkonfe-